

Profesor Marian Walczak – garść wspomnień

Profesor Marian Walczak był od początku i przez wiele lat filarem istnienia i działania Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego.

Wiosną 1981 roku zespół założycielski Towarzystwa, skupiający kilkunastu profesorów z Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN z profesorem Wincentym Okoniem na czele (także z moim udziałem), zaproponował zaproszenie profesora Mariana Walczaka do pełnienia funkcji sekretarza generalnego PTP ze względu na jego ogromne doświadczenie organizacyjne jako prezesa Związku Nauczycielstwa Polskiego i dyrektora generalnego PAN.

Profesor podjął się pełnienia tej funkcji. Zorganizował biuro Zarządu Głównego PTP; pozyskał od Związku Nauczycielstwa Polskiego prawo do nieodpłatnego użytkowania dwóch pokoi w budynku ZNP przy ulicy Spasowskiego i zatrudnił dwie emerytowane urzędniczki do prowadzenia sekretariatu i księgowości.

W budynku ZNP organizował wielokrotnie zjazdy sprawozdawczo-wyborcze Towarzystwa. Współpracując stale z pierwszym prezesem PTP profesorem Mikołajem Kozakiewiczem, zorganizował w trudnych latach 80. ubiegłego wieku, przy wydatnym udziale finansowym Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, cztery ogólnopolskie konferencje poświęcone nowym zadaniom pedagogiki polskiej w spodziewanym nowym porządku demokratycznej Polski, otwartej za świat zachodni. Autorzy referatów byli przez nas zapraszani; IRWiR PAN opłacał ich honoraria, pobyty w Warszawie i należności za wynajem Sali Lustrzanej w Pałacu Staszica. Skupiały one za każdym razem około 150–200 uczestników. Po tych konferencjach ukazały się książki pod redakcją prof. Mieczysława Pęcherskiego i prof. Jadwigi Nowak.

Siedziba ZG PTP była też wykorzystana przez redakcję czasopisma Przeglądu Historyczno-Oświatowego, kierowana przez profesora Mariana Walczaka.

W latach 90. Profesor pozyskiwał granty badawcze, z których niewielkie odpisy zasilaly konto Towarzystwa. Razem z prof. Henryką Kwiatkowską zabiegał o dofinansowanie nowego czasopisma PTP „Forum Oświatowe”. Kiedy takie dofinansowania

stały się niemożliwe, współnakładcami i współwydawcami pisma stały się najpierw Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, a potem Dolnośląska Szkoła Wyższa.

Z pozyskanych grantów Profesor Marian Walczak zrealizował badania nad stratami nauczycielstwa polskiego w okresie okupacji hitlerowskiej, a potem na temat oświaty w państwach kolaborujących z III Rzeszą. Powstały z tych badań cenne i unikatowe monografie naukowe.

Profesor Marian Walczak był wspinałym Człowiekiem, mistrzem, kolegą i przyjacielem.

Zawsze pozostanie w naszej, także mojej, wdzięcznej pamięci!

Zbigniew Kwieciński
honorowy przewodniczący PTP